

тыи обыкновенно испадать въ скрофульны болести. Тыя болести съ врѣмя по-лесно ся прѣварять и излѣкувать; ако ли ся занемарять тыи докарвать жялостны послѣдицы. Искусство-то толкова по-добрѣ може гы смаза, колко-то по-рано и въ по-младѣ възраст бжде повыкано на помощь; за това майкы и бащы трѣбува съ четьре очи да глядять та ако, не дай Боже, съглядать по дѣца-та си бѣлѣгы за такыва болести, уврѣмя да выкаты искусенъ лѣкаръ.

Лѣкарство, ако бжде придружено съ всичкѣ-тѣ помощь, коуж-то подавать хыгѣнически-ты правила, може да оборни наклонность-тѣ камъ такыва болести и да не остави да ся излупять лоши послѣдицы, каквы-то чясто ся случвать.

Най-сѣтнѣ, ако при добрѣ-тѣ хыгѣенѣ ся придаде и употребленіе-то на нѣкои лѣкове, какво-то: Јодъ, и моруново масло, то може ся надѣя чловѣкъ за вѣрнѣ сполукѣ.

Въ такыва болести, на кон-то фамилии кысѣя-та допуца, добрѣ е да промѣнять климать. Ако ли не можѣть да го направить, то може съ сполукѣ да правять и *слѣнчевы бани*, т. е. да турять дѣца-та на сухъ пѣськъ или на меризливѣ тревѣ та да гы пече слѣнце, нѣ да глядять да имѣ закрыжѣть главѣ-тѣ, коя-то всякога трѣбува да ся пазитъ отъ слѣнце.

Още трѣбува да докарамы на умѣ, че за скрофульны дѣца никакъ не поноси да ся давать на книгѣ много рано и да стоять въ разваленѣ въздухѣ по училища-та.

III. РАХИТИСМЪ.

Рахитисмъ-тѣ е болестъ докрай другояче отъ скрофулы-ты; тя ся распознава по това, че кости-ты на крака-та и на рѣцѣ-тѣ или на грѣбнака ся размягквать и искривлявать; отъ тѣхъ болестъ може да лѣжѣть дѣца отъ всяко тѣлосложеніе, нѣ откакъ наяткнѣть и порастѣть нѣма страхъ вече да ся поболѣять отъ неж. И така рахитисмъ-тѣ е дѣтиска болестъ; за това добрѣ е да покажемъ нѣкои съвѣты на родители-ты повече-то защо-то тая болестъ излиза отъ причины, кон-то може да ся прѣварять, и защо-то, ако ся лѣкува у врѣмя, не остана никаква жялостна дыря.

Тая болестъ май всякога ся явява въ врѣмя кога никнѣть прѣви-ти или втори-ти жѣби, а най-много става отъ прѣвѣ-тѣ до третѣ-тѣ годниѣ.